Ao. 1856. Dingsdag

No. 139. 18 November.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE - BLAD.

Gouvernements - Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1856.

12 Nov. Van den slaaf *Johannis*, geboren in 1808, (moedersnaam onbekend), toebehoorende aan E v e r t B r a n d.

» » Van de slavin *Maria*, geboren in 1824, dochter van *Frederika*, en haar kind *Johan*, geboren in 1847, toebehoorende aan plantaadje *Accaribo*, (divisie *Para*).

» » Van den slaaf *Louis*, geboren in 1805, (moedersnaam onbekend), toebehoorende aan plant. *Alkmaar*, (divisie *Beneden Commewijne*); ½ aandeel aankomende den boedel A. Ferrier.

» » Van de slaven: *Jacobus*, geboren in 1838 en *Evert*, geboren in 1839, kinderen van *Henriette*, toebehoorende aan plantaadje *Vreeland*, (divisie *Boven Suriname en Thorarica*).

De Gouvernements - Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Derde afkondiging.

Gouvernements - Secretarie.
Post - Kantoor.

Op aanstaanden **VRIJDAG** den 21n. dezer, des middags ten 12 ure, zullen de via *Coronie*, *Nickerie* en *Demerarij* per de Schroefstoomboot *Paramaribo*, te verzenden Mailpakketten worden gesloten.

Paramaribo, *den* 15 *November* 1856.

De Ambtenaar belast met de Posterij,
J. S. BURNE.

POLITIE.

Gedurende de afgeloopene week is bij de Politie opgaaf gedaan, dat zich uit de stad en hare omstreken hebben verwijderd:

De slaven *Geluk* en *Interest*, aankomende G. Heilbron.

De slaaf *Johannis* of *Babij*, aankomende Joha. Barkhuijzen.

De slaaf *Adriaan*, aankomende C. H. Boschman.

Terwijl sedert 10. October, jl., nog als afwezig zijn opgegeven:

De slaaf *Abraham*, aankomende A. Fernandes Jr.

De slavin *Anthoinette*, aankomende L. E. Lawrence.

De slaaf *Johannis* of *Kwassie*, aankomende M. F. van der Stede.

De slavin *Martha*, aankomende H. van Ree.

Elk en een iegelijk wordt ernstig aangemaand, om voorzeide slaven niet op te houden, te huisvesten, of voor zich te doen arbeiden, daar men zich door zoodanige handelwijze zou blootstellen aan de straffen bij de Publicatie van 5 Februarij 1834, G. B. No. 1, vastgesteld.

Paramaribo, *den* 14 *November* 1856.

De prov. Commissaris van Politie,
G. DUIJCKINCK.

Transporten.

(14844) Den 17den November 1856. M. Bassano en S. Bassano voor den boedel E. van Bassano aan T. W. Fleming, van het bloote Erf aan de *groote Hof straat*, N. W. La. D No. 145*b* O. W. La. D No. 672.

Idem. H. E. Gollenstede aan A. M. Altenberg, van het Huis en Erf benevens de daarop staande achtergebouwen aan de *Hof straat*, N. W. La. E No. 162, O. W. La. D No. 741.

Paramaribo, *den* 17 *November* 1856.

De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

Op VRIJDAG den 21n. dezer, des voormiddags ten 9 ure, zal de Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, door- en ten huize van den Vendumeester J. C. GOMPERTS, publiek doen verkoopen:

De goederen gevonden in de volgende *desolate* Boedels, als:

Petro M. Wedde, Fredrik Parker, Samuel J. L. Kanteman, Amelia Tijps, Wm. G. van Ommeren, Elis. C. Nehoca, Betje van Mochar, Anthonie Valkenburg, Johs. Treklots, en die van de minderjarige W. Johnstone.

En vermits in die boedels tot dusver geene genoegzame goederen aanwezig zijn, zoo zullen de Crediteuren niet worden opgeroepen.

Paramaribo, *den* 17 *November* 1856.

De Curator voornoemd,
CHs. LIONARONS.

[14758] De Exploicteur bij het Geregtshof in de kolonie *Suriname*, zal op Vrijdag den 5n. December 1856 (*in plaats van den 28sten November*) publiek bij executie verkoopen:

De plantaadje **SARAH** cum annexis, gelegen in *Coronie*, tusschen de plantaadjen *Burnside* en *Leasowes*, aankomende John Bent (nu boedel.)

Paramaribo, *den* 17 *November* 1856.

SIMON ABENDANON Sz.

SEQUESTERS

der Plantaadje *Bentshope*, bieden bij inschrijving, het hoogste bod goedgekeurd wordende te koop aan, tegen KONTANTE BETALING:

30 VATEN SUIKER,

(monsters te bezigtigen ten huize van den mede-Sequester A. WILDEBOER,) om voor rekening en risico van den kooper binnen 8 dagen van Plantage af te halen.

Zullende de inschrijvings-biljetten ter Griffie van het Geregtshof tot **HEDEN MORGEN** ten 9 ure worden aangenomen. (14231)

Paramaribo, *den* 18 *November* 1856.

Paramaribo, *den* 17 *November* 1856.

Het strekt ons tot genoegen te kunnen mededeelen, dat het Z. M. behaagd heeft, met volle goedkeuring van de door den Heer Gouverneur, ten aanzien van de alhier opgerigte *Protestantsche Mettray*, genomene, voorloopige beschikkingen, daarenboven, naar aanleiding van Zijner Excellentie's voorstellen:

a. eene som van *f* 3000.— beschikbaar te stellen, ter bestrijding van de eerste kosten van genoemde Mettray, om in drie maandelijksche termijnen, elk van *f* 500.— en naar gelang daartoe behoefte, bestaat, te worden uitgekeerd; en

b. toetestaan, dat voor de opname van 50 weezen en andere behoeftige jongens, gedurende de drie eerste jaren, voor elk kind, maandelijks, van Landswege de som van *f* 6.— worde goedgedaan.

Deze milddadigheid van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning is een bewijs te meer van Hoogstdeszelfs belangstelling in het welzijn der bevolking van deze kolonie. — Wij vermeenen als ons gevoelen hierbij te mogen voegen, dat de Koninklijke welwillendheid zich evenzeer tot andere eventueel op te rigten Mettray's zal uitstrekken, daar dusdanige inrigtingen onbetwistbaar de beste zijn, om kinderen, aan wier opvoeding geene genoegzame zorg kan besteed worden, tot goede burgers op te leiden.

Wij zijn in de gelegenheid gesteld onzen lezers mede te deelen het navolgend

VERSLAG
VAN DE VERRIGTINGEN
DER
Oost en West-Indische Opvoedings Maatschappij
IN HET JAAR 1855.

In de maand Mei 1855 werd het »Verslag van de verrigtingen der Oost- en West-Indische opvoedings-maatschappij in 1854" gedrukt en aan de leden, zoowel als aan de ouders en voogden van de pupillen, verzonden. Het verschilde naar den aard der berigten eenigermate van de vroegere rapporten, gelijk in de algemeene vergadering van den 24sten Maart 1855 raadzaam was geoordeeld.

Naardien deze bovenbedoelde mededeelingen over

het jaar 1854 de gebeurtenissen vermelden, welke in dien jaarkring met betrekking tot de pupillen der maatschappij in het algemeen waren voorgevallen, zal dit verslag daarop ten vervolge kunnen dienen; het zal de maatregelen, die de maatschappij nuttig achtte, aan belangstellenden bekend maken.

Nadat Zijne Majesteit de Koning de wijzigingen in art. 13 en art. 16 der statuten, welke in de vergadering van den 24sten Maart werden voorgesteld en aangenomen, had gelieven goed te keuren, werd, overeenkomstig het in die vergadering besloten, aan de heeren

Mr. L. W. C. Keuchenius, Oost-Indisch hoofd-ambtenaar met verlof, fungerend secretaris-generaal bij het Ministerie van Kolonien, te *'s Gravenhage*;

R. de Fillietaz Bousquet, oud-Oost-Indisch hoofdambtenaar, thans te *Delft*;

J. H. van Kervel, oud kapitein-luitenant ter zee, te *Delft*, en

J. Vertholen, oud luitenant-kolonel bij het Oost-Indisch leger, te *Breda*,

het gewone lidmaatschap aangeboden, welk lidmaatschap door de drie eerstgenoemde heeren welwillend aangenomen werd.

Tot honoraire leden werden, mede volgens het in de vergadering van den 24sten Maart 1855 besloten, benoemd:

Jhr. J. C. Reynst, oud vice-president van den raad van *Neêrlandsch Indië*, te *Batavia*;

Jhr. F. V. A. Ridder de Stuers, luitenant Generaal, kommandant van het Indisch leger, te *Batavia*;

Mr. G. Visscher, lid van den raad van *Neêrlandsch Indië*, te *Batavia*;

W. de Vogel, oud directeur van financien, te *Samarang*;

W. Poolman, president van de factory der Nederlandsche Handelmaatschappij, te *Batavia*;

P. Vreede Bik, resident van *Soerabaia*;

H. D. Potter, resident van *Samarang*;

de Gouverneur van *Suriname*;

de Gouverneur van *Curaçao* en onderhoorigheden.

Van geen dezer heeren werd een weigerend antwoord ontvangen, eene omstandigheid, die getuigt van waardering van de pogingen der maatschappij en van toenemend besef ook in *Indië*, dat de inrigting nut kan en belooft te stichten voor ouders, voogden, pupillen, het moederland en de overzeesche bezittingen des rijks. Aan het slot van dit verslag wordt eene lijst aangetroffen van alle leden der Oost- en West-Indische opvoedingsmaatschappij, zoo als deze thans is zamengesteld.

Het getal pupillen onder de zorg en het beheer der opvoedingsmaatschappij, dat volgens het vorig verslag 26 bedroeg, vermeerderde in 1855 tot 28. Die vermeerdering ontstond uit de overname van 3 pupillen, en zou belangrijk grooter geweest zijn, indien vele aanvragen om bemoeijing der maatschappij reeds vóór het einde van het jaar 1855 door aankomst van pupillen waren gevolgd geworden of de plannen van eenige ouders en voogden niet door ongelukkige omstandigheden waren verijdeld.

Zoowel over de overname van deze drie pupillen, als over de aanvragen om verzorging van anderen, kunnen hier eenige bijzonderheden worden vermeld.

In de maand Maart werd de maatschappij uit naam van nu wijlen Mevrouw de Wed. Gravenhorst, geboren de Meinertzhagen te *Paramaribo*, door de heeren Fraissinet en van Baak te *Amsterdam*, aangezocht, om het toezigt over de opvoeding van den jongenheer G. F. Beyth Gravenhorst, die reeds een paar jaren hier te lande aanwezig was, en dien de moeder gaarne onder de leiding der maatschappij gesteld zag, te willen overnemen. De genoemde heeren Fraissinet en van Baak, konden aan bijna alle eischen der statuten voldoen, en gaven over den aanleg van den jongenheer Gravenhorst gunstige berigten. Toen tot de overname besloten was, had deze in het begin van April plaats, en zeer spoedig daarna werd ook nog eene ontbrekende notarieele acte uit *Paramaribo* ontvangen. De knaap werd te *Gouda* ten huize van den heer A. Prins geplaatst, bij wien zich nog een ander pupil der maatschappij bevindt, en het geacht medelid, de heer Boellaard had de goedheid, zich met het meer bijzonder toezigt te belasten. Tot nog toe toont de ruim twaalfjarige pupil Gravenhorst veel neiging tot het vak der Marine, en verlangt tot zeeofficier in 's lands dienst te worden opgeleid. Hij bezoekt ter voorbereiding tot het examen, om als adelborst der 3de klasse in de gouvernements inrigting aan het *Nieuwe Diep* te worden toegelaten, het gijmnasium te *Gouda*, waar zijne bestemming en andere omstandigheden aan de onderwijzers bekend zijn, zoo dat het onderrigt daarnaar eenigzins geregeld wordt.

In de maand Julij wendde zich de heer A. Bekking te *'s Gravenhage* tot de maatschappij met het verzoek om zijnen kleinzoon V. A. A. Bekking, oud ruim 14 jaren, onder hare leiding en zorg te willen opnemen. Reeds meer dan 4 jaren bevond de jongeheer Bekking zich hier te lande en was op de kostschool van den heer G. A. Burdier te *'s Gravenhage* geplaatst. Zijn vader in *Indie* had de noodige maatregelen genomen om aan de voornaamste voorschriften der statuten te voldoen, hetgeen door den heer A. Bekking behoorlijk werd bewerkstelligd, zoodat er geene bezwaren tegen de inwilliging van het aanzoek bestonden. Den 1sten Augustus werd het toezigt en beheer overgenomen en met den vader werden de nog noodige schikkingen getroffen. Het geacht medelid, de heer Stolte, belastte zich welwillend met het meer speciaal toezigt, zoo als dit in art. 26 der statuten bedoeld wordt. Aanvankelijk bestaat het voornemen om den pupil Bekking voor de Koninklijke akademie te *Delft* te bekwamen, ten einde daar tot ambtenaar der tweede klasse in *Oost Indie* te worden opgeleid. Noch de heer Stolte, noch de commissie van beheer heeft eenige aanleiding gevonden om eene verplaatsing van den pupil raadzaam te achten, en wel speciaal, om reden zijn gedrag en zijne vorderingen op genoemde school niets te wenschen overlaten.

Reeds in het begin van het jaar werd een verzoek ontvangen van Mevrouw Maclennan, weduwe Mehlbaum, vroeger weduwe van den heer Hulskamp, te *Pasoeroean*, om haren zoon D. A. W. Hulskamp, toenmaals nog in *Indie*, aan de zorgen en leiding der maatschappij te mogen toevertrouwen. Onmiddellijk werd een toestemmend antwoord verzonden, hetwelk echter niet was afgewacht, zijnde de jongeheer Hulskamp reeds den 26sten Februarij, aan boord van het koopvaardijschip *Pasoeroean*, kapt. Fullbrun, naar *Holland* vertrokken. Deze bodem maakte echter eene zeer lange reis, daar zeeschade den gezagvoerder noodzaakte om aan de *Kaap de Goede Hoop* binnen te loopen en het schip te doen herstellen. Eerst den 22sten October kwam de *Pasoereoan* in het *Nieuwe Diep* binnen, werwaarts de secretaris zich begaf om den jongenheer Hulskamp af te halen; deze liet echter op dringend verzoek van den gezagvoerder Fullbrun, den knaap aan boord verblijven, dewijl de genoemde kapitein aan de familie in *Indie* had beloofd, hem naar *Delft* over te brengen. Eenige dagen later kwam de gezagvoerder met den knaap naar *Delft*, en stelde hem aan de commissie van beheer voor. Den knaap, nog slechts 12 jaar oud, was inmiddels eene goede ontvangst en verzorging voorbereid ten huize van den heer C. A. X. G. F. Sicherer, leeraar aan het gymnasium te *Leiden*, waar hij zich bevindt; hij ontvangt het eerste lager onderwijs op eene dagschool daar ter stede.

Behalve voor deze genoemde pupillen, die als zoodanig reeds in het jaar 1855 onder het toezigt der maatschappij werden gesteld, werd voor eenige andere, door ouders en voogden aanvraag gedaan. De bijzonderheden daarvan volgen na de mededeeling, dat een der 26 pupillen, van welke het verslag over 1854 melding maakte, in den loop van het jaar 1855 meerderjarig werd, en, ten gevolge van vroeger overlijden zijner ouders, het beheer over zijne zaken in eigen handen kreeg. Volgens de wet des lands alzoo het regt erlangende tot eigenmagtig handelen, kon de jongeling niet langer de pupil der opvoedings maatschappij blijven en verkreeg van zijn voogd in *Indie* rekening en verantwoording der administratie, die deze tijdens de minderjarigheid gevoerd had. Hij verzocht echter de maatschappij om het beheer zijner gelden hier te lande te blijven voeren, gedurende den tijd, dien hij nog in *Holland* zou doorbrengen, welk aanzoek werd ingewilligd in de hoop en de veronderstelling dat dit ten nutte van den jongeling strekken zou.

De heer C. Andreas te *Samarang*, (broeder van den heer P. Andreas, wiens drie zonen reeds eenigen tijd aan de zorgen der maatschappij zijn toevertrouwd) verzocht voor twee zonen de bemoeijingen der inrigting, daar ZEd. van voornemen was, die kinderen naar *Holland* over te zenden. Dit aanzoek werd onmiddellijk toestemmend beantwoord, doch tot nog toe zijn deze kinderen niet aangekomen. De maatschappij heeft echter reden om te veronderstellen, dat zij spoedig kunnen worden te gemoet gezien.

Tot leedwezen der commissie van beheer werd deze door art. 1 der statuten genoopt, om een ander verzoek van de hand te wijzen, dat zij anders gaarne zou hebben ingewilligd. Mevrouw de wed. Schuurman, geb. Cornets de Groot te *Utrecht*, verzocht namelijk het toezigt en de zorg der opvoedings maatschappij ten behoeve van een harer zonen, die, voor de ambtenaarstand in *Indie* bestemd, te *Delft* ten huize van Mevrouw de wed. Stennekes werd geplaatst, en in deze stad lager voorbereidend onderwijs geniet. Daar Mevrouw Schuurman echter bepaald hier te lande gevestigd was, moest de commissie van beheer eene inwilliging van dit aanzoek niet alleen strijdig achten met art. 1 der statuten, maar buitendien eene afwijking daarvan, als uitzondering, voor een gevaarlijk antecedent houden, dat alligt zou worden aangehaald door vele andere hier te lande gevestigde ouders, die de bemoeijingen der maatschappij zouden willen inroepen, wanneer hunne zonen van de ouders verwijderd, hoogere leiding zouden erlangen, en bepaaldelijk wanneer die kinderen te *Delft* aan de koninklijke akademie kwamen studeren. Indien de maatschappij zich met zoodanige bemoeijingen belastte, zou zij noodwendig

het doel der opvoedings maatschappij, in art. 1 der statuten vermeld, uit het oog verliezen. De opvoedings maatschappij had echter, gelijk teregt werd herdacht, vele verpligtingen te erkennen aan nu wijlen den heer T. Schuurman, die als medeoprigter aan de instelling en als directeur van de Nederlandsche Handelmaatschappij, herhaaldelijk zijne belangstelling door zijne welwillende mede werking had bewezen, zoodat de commissie van beheer, bij het berigt, dat aan het bedoeld verzoek niet kon worden voldaan, Mevrouw de wed. Schuurman de verzekering aanbood van de welwillendheid der maatschappij, om haar van dienst te zijn, en zich genegen verklaarde, om, zonder officieele aanvaarding van de zorgen voor haar zoon, en derhalve ook buiten bemoeijenis van financielen aard, een officieus toezigt over het onderwijs, het gedrag en de vorderingen van haar zoon te houden. De commissie werd tot dit aanbod mede in staat gesteld door de welwillende toezegging van het geacht medelid, den heer R. de Fillietaz Bousquet, die de goedheid had dit officieus toezigt te aanvaarden, toen Mevrouw Schuurman te kennen gaf, dat het aanbod met dankbaarheid werd aangenomen.

Van eene andere zijde werd de tusschenkomst der maatschappij verzocht ten behoeve van een nog jeugdigen knaap, die uit *Indie* naar het moederland was overgezonden, om hier eene behoorlijke opvoeding te erlangen, doch van wiens betrekkingen, die het verzoek indienden, de statuten der maatschappij onbekend schijnen te zijn geweest. Toen immers, bij de inwilliging van het verzoek, een exemplaar van de statuten was overgezonden, en gewezen was op de voorschriften, waaraan behoorde te worden voldaan, gaven de belanghebbenden berigt, dat het minimum van *f* 700 's jaars in betrekking tot de voorhanden geldelijke middelen, te hoog voorkwam, te meer dewijl slechts eene som van *f* 300 a *f*. 400 's jaars gevorderd werd, wanneer van eene der kostscholen in *Noordbrabant* of *Gelderland*, werd gebruik gemaakt. Hierop werd aan belanghebbenden te kennen gegeven, dat de maatschappij eene goede en behoorlijk ontwikkelde opleiding bedoelt, en zij deze best bereikbaar acht door plaatsing der pupillen in fatsoenlijke en eenigzins beperkte gezinnen met onderwijs op dagscholen of gymnasien, welke maatregelen voor niet minder dan *f* 700 's jaars zijn toe te passen, dat zij, zonder de bedoelde kostscholen in *Gelderland* en *Noordbrabant* te beoordeelen, daarvan geen gebruik kan maken voor kinderen, die met inachtneming van art. 7 der statuten haar worden toevertrouwd, maar dat zij volgens art. 9 der statuten de magt heeft, om de verzorging van kinderen te aanvaarden, wanneer, wegens bijzondere omstandigheden mindere sommen van *f* 700 (het in art. 7 gestelde minimum) werden beschikbaar gesteld. De commissie van beheer, ouders en voogden in *Indie*, bij de opleiding van herwaarts gezonden kinderen, zooveel mogelijk van dienst wenschende te zijn, bood daarom aan, om naar de goedkoope scholen een onderzoek in te stellen, en, zoo de ouders of voogden van den bedoelden knaap, met de leiding, het onderwijs, de voeding en verdere behandeling op zoodanige school genoegen konden nemen, het toezigt te aanvaarden. Van dit aanbod werd echter geen gebruik gemaakt.

Eene andere aanvraag, om tusschenkomst der opvoedings maatschappij ten behoeve van twee jongelieden, die reeds geruimen tijd hier te lande aanwezig waren, werd door de commissie van beheer van de hand gewezen, waartoe deze bij het slot van art. 8 der statuten gemagtigd is. Tot deze beslissing werd de commissie gedwongen door de ondervinding, dat zeer moeijelijk eenige invloed te verkrijgen is op jonge menschen van betrekkelijk gevorderden leeftijd, die reeds eenige jaren achtereen onder het toezigt van anderen hebben doorgebragt; de commissie van beheer begreep ook, dat de opvoedings maatschappij geen gevaar mogt loopen om later eventueel mindergelukkige uitkomsten, die zij zich niet bij magte geloofde te keeren, aan hare bemoeijingen te zien wijten.

Tot teleurstelling en leedwezen van de maatschappij, werden nog twee aanvragen (uit *Indie* ontvangen) niet door aankomsten van de bedoelde kinderen gevolgd. De belanghebbende, die een dezer aanvragen had gedaan, verkeerde, weinig tijd nadat een toestemmend antwoord van hier was ontvangen, in de noodzakelijkheid om aan de commissie te berigten, dat de zwakke gezondheid zijner drie kinderen, volgens raad van deskundigen, hem gedwongen hadden, van zijn voornemen tot verwijdering zijner zonen af te zien. Het tweede aanzoek, om verzorging van twee kinderen, bleef mede zonder gevolg, dewijl een hevige ziekte van een hunner hiertegen een overwegend bezwaar werd.

(Het vervolg en slot hierna.)

Nieuwstijdingen.

Spanje.

De berigten die uit Spanje te Londen en te Parijs ontvangen zijn, luiden hoogst treurig, wat aangaat den politieken toestand van dat ongelukkige land. De bladen zijn dan ook opgevuld met artikelen over hetgeen men van het nieuwe kabinet, vooral van het hoofd van hetzelve, te wachten heeft.

De *Daily News* zegt in deszelfs avond editie van den 14 October daaromtrent het volgende:

„Laat in den namiddag, ontvingen wij per telegraaf uit Madrid het berigt, dat het ministerie O'Donnel afgetreden en Narvaez president van den Raad geworden is. Narvaez, die, volgens de gisteren ontvangen berigten, een vriendschappelijk bezoek bij O'Donnell had afgelegd, en niets met politiek wilde te doen hebben, is reeds meester dier betrekking; doch, welke gebeurtenissen voor het ongelukkige Spanje ook in het verschiet mogen liggen, de val van O'Donnell kan niet anders dan een onderwerp van blijdschap zijn. *Coups d'états* zijn gedurende de laatste jaren, helaas! maar al te vaak gelukt, en het zal zeker niet ongevallig zijn dat er een voorbeeld gesteld wordt, hoe een zamenzweerder en leider van *Coups d'états* zelf omvergeworpen wordt, opdat dat voorbeeld opwege tegen de verzoeking die bij anderen mogt opkomen om alle gezag te overweldigen en de dus verkregene magt te besigen tegen de natie, waarvan zij slechts de gedelegeerden zijn.

Geene zamenzwering of opstand kan voor eenen staat zoo gevaarlijk zijn, als die geheime kuiperijen van gouvernementen om eeden te verbreken en alle waarborgen van nationale vrijheid te vernietigen; en die, wanneer ze, zoo als die onlangs plaats gehad hebbende, ongelukkiglijk met een goeden uitslag bekroond worden, door de onnadenkende, woeste menigte worden bewonderd en geprezen. De democratische zamenzweerder waagt slechts zijn hoofd en kan een gouvernement, hetwelk in waarheid met den volkswil overeenkomt, weinig nadeel doen; maar krijgsoversten, die het leger gebieden en in het bezit zijn van al de hulpbronnen des staats, kunnen, wanneer zij geheel en al van beginselen ontbloot zijn, hunnen tijd en hunne werktuigen zoodanig kiezen, dat zij, gedurende langen tijd, een geheel volk aan hunne voeten ter neder gebogen houden. O'Donnell, wat hij ook moge gedaan hebben tot vernietiging der vrijheid van Spanje, heeft niet lang de vruchten van zijne overwinning genoten.

Tusschen hem en Narvaez valt niet te kiezen, wat betreft hun liberalisme. Beide rekenen en vertrouwen zij op woest geweld in het bestuur van het volk, welks regten zij ten eenenmale met voeten vertreden. O'Donnell echter, is van beide de grootste huichelaar. Het hof zal, volgens de zienswijze van de beste staatkundigen, zoo bedwelmd zijn, door het welslagen van deszelfs plannen, dat een volkomen ultramontaansch gouvernement Narvaez waarschijnlijk den voet zal ligten. Middelerwijl kan een ander militaire opstand al de nieuwe plannen der zorgelooze koningin doen in duigen vallen.

Binnen kort zal de geheele ultra-reactionnaire partij in Madrid verzameld zijn."

De *Globe* laat zich dus uit:

„Het berigt dat wij in onze laatste uitgave van gisteren mededeelden, betreffende den val van Maarschalk O'Donnell en de wederverheffing van Narvaez, verraste natuurlijk geen onzer lezers. Het was een verschijnsel dat *zeker* zou plaats grijpen, ofschoon het *juiste* oogenblik niet voorspeld kon worden. Maanden geleden was de held van den *Coup d'état* gewaarschuwd geworden dat er in de rigting van „*Valencia*," (Hertog van Valencia, een bijna koninklijke titel dien Narvaez geschonken werd, vóór dat hij gezonden werd om de staatkundige gedenkschriften te Weenen te bestuderen), gevaar te duchten was! Langzaam; maar *zeker* heeft de Hertog van Valencia zijn weg afgelegd. Weinige maanden geleden reisde hij in aller ijl van Parijs naar de Spaansche grenzen, en even spoedig keerde hij terug — de appel was nog niet rijp. Hij liet O'Donnell sich voor eenigen tijd verbeelden dat *hij* (O'Donnell) de zaken van Spanje bestuurde, dat de ontbinding der Nationale garde en der wetgevende cortes, de afkondiging der nieuwe konstitutie het werk *zijner* handen was. De waarheid van zijne positie — die van eene stroopop in magtigere handen — bevroedde O'Donnell misschien niet eerder dan toen hij voor de eerste maal inzag dat Senor Rios Rosas genoegzame magt in het kabinet bezat om de wet op de goederen in de doode hand op te schorten. Te dezer tijd speelde O'Donnell een grof spel en wierp zijne troefkaart — zijn ontslag — op de tafel. Hij zag toen met spijt dat de koningin eene hoogere troef in de hand had; hij zag haar glimlagchend weigeren zijn ontslag aan te nemen, en toch volharden in de ondersteuning van eenen maatregel, dien hij veroordeelde. Van dat oogenblik af moet hij, indien hij eenig doorzigt had, gevoeld hebben, dat zijne regering ten einde was, en dat hij alleen zijne plaats behield tot dat het hof het geraden zou oordeelen om zijn opvolger te bevelen de Pijreneën over te trekken.

Maarschalk O'Donnell werd niet lang in twijfel gehouden. De andere maarschalk ontving spoedig zijne paspoorten. Voor een korten tijd bleef hij te Bayonne, in weinig meer dan eene week was hij te Madrid; toen werden de touwtjes van het net getrokken, het geheele O'Donnell ministerie resigneerde, en Narvaez verscheen weder als president van den raad, met zich vele mannen medebrengende, wier namen met de vernedering van Spanje ten naauwste verbonden zijn.

De magtsverheffing van Narvaez wischt natuurlijker wijze de geschiedenis van Spanje van de laatste 10 jaren uit. Wij keeren terug tot de dagen van despotieke heerschappij. Zulke indeplaatsstellingen zijn niet gelijk aan de veranderingen van ministeriën, die plaats grijpen in constitutioneele landen, waar de wet wordt opgevolgd en oude regten worden geëerbiedigd. De wet van verandering in Spanje is de wet van het zwaard, en de opvolging van minis-

terien kenmerkt den invloed van dezen of genen gelukkigen generaal. Indien wij uitsluitend uit het verledene oordeelen, dan kunnen wij de tegenwoordige verandering in geen ander licht beschouwen dan in dat, waarin wij de geweld-dadige veranderingen van verleden Julij overwogen. Zij biedt geen meerderen waarborg van duurzaamheid aan, dan die omwentelingen. O'Donnell steunde op het zwaard, zoo doet ook Narvaez. — Het gevolg is, dat de afgezette partijen, dat de natie haar vertrouwen in het zwaard stelt.

De *Times* ontleedt het geheele nieuwe ministerie en toont aan uit welke schadelijke elementen het is zamengesteld. Hoe lang Narvaez de teugels van het bewind in handen zal houden, zegt het blad, zal de tijd moeten leeren, maar dit is zeker dat ook zijne beurt zal komen, daar niets dan het zuiverste absolutisme in Spanje, dat hof zal bevredigen.

In zijne tweede uitgave van 15 Oct., deelt het nog het volgende mede van zijnen Parijschen correspondent:

Wij weten voor als nog weinig van de bijzonderheden met betrekking tot het verval en den daaruit gevolgden algeheelen val van het bestuur van O'Donnell; zekerlijk kon geen vorst vriendelijker of schijnbaar, tot op het laatste oogenblik toe, meer besloten zijn om zijne ministers te behouden, dan de Spaansche koningin. Bij het levee op den 10n. October, de geboortedag van H. M., was zij in het bijzonder minzaam. O'Donnell verzocht haar om het grootkruis van de *Isabella Cattolica* aan den uittredenden minister Cantero te verleenen; waarop zij antwoordde dat zij het met genoegen zou doen niet alleen aan hem, maar aan al de ministers, en er bij voegde: „daar zij nooit ministers gehad heeft, met welke zij meer tevreden was." In 't kort, zij was geheel bevalligheid en toegevendheid. Twee dagen later werden ze allen verworpen. Dit is de geschiedenis van Ferdinand VII en zijne handelwijze om den ongelukkige, wiens val hij vooraf besloten had, eenig geschenk te geven als een bewijs zijner bijzondere gunst. Dit was zoo algemeen bekend, dat de ministers of hovelingen beefden, zoodra de koning meer dan gewoonlijk vriendelijk of gemeenzaam met hen was.

De kroon van Denemarken.

De *Daily News* van 16 October deelt daaromtrent het volgende van een' korrespondent mede:

De Deensche ministerieele krisis wordt alleen begrepen door die weinigen, welke in de gelegenheid zijn om even den geheimzinnigen sluijer op te ligten. De koning staat geheel en al onder den invloed van zijne gemalin, de gravin Dauner (*alias* Rassmassen, eene modemaakster). Noch zijn oom, prins Ferdinand, noch de aangenomen opvolger, Prins Christiaan van Holstein Glucksburg, komen met den koning in zijne keuze overeen, evenmin als de adel er vermaak in schept om de koninklijke dame eer te bewijzen. — Toen hij haar tot den rang van Hertogin wilde verheffen, verkozen de ministers liever af te treden, dan de verantwoordelijkheid van zulk eenen stap op zich te nemen. Om zich te wreken over de minachting waarmede men haar bejegent en de kwelling haren trots aangedaan, is zij nu in het geheim aan het werk om de troonsopvolging te doen veranderen, en de kroon op het hoofd van den koning van Zweden te doen plaatsen, terwijl zij haren gemaal tracht te overreden om ten gunste van laatstgenoemden afstand te doen.

Er bestaat geen twijfel dat zulk eene verandering voordeelig voor het land zou zijn; want in de eerste plaats is koning Oscar een veel verstandiger man dan de koning, zijn oom of een der Holsteinsche prinsen. Daarenboven zou de vereeniging der drie Scandinavische rijken meerdere veerkracht van ieder dier landen in het bijzonder geven, ja zelfs een' hechten slagboom daarstellen tegen de eventuele pogingen van Rusland tot aanval en vergrooting in die rigting. Het is in dien zin dat de Sleeswijk Holsteinsche partij zulk eene Unie begunstigen zoude, en men zegt dat in het eigenlijk Denemarken de zaak vele aanhangers vindt.

Koning Oscar heeft zich sedert lange jaren, telkens wanneer de gelegenheid zich daartoe opdeed, met de Deensche natie op eenen goeden voet trachten te stellen; blijken daarvan zijn, in den Sleeswijk Holsteinschen oorlog, de ontvangst van Deensche studenten van Upsala komende; terwijl het voorbeeld dat hij gaf, door zijne onderdanen gevolgd werd. De haat die vroeger tusschen de twee natien bestond, is lang reeds uitgedoofd en heeft plaats gemaakt voor opregte vriendschap. De sterkste oppositie die dit plan ondervinden zou, zou in de stad Koppenhagen zijn, welke vele voordeelen zou verliezen die zij nu geniet door het hof, hetwelk alsdan naar Stockholm zou verplaatst worden, alwaar het dan ook dat de koning gedurende een gedeelte des jaars, zijn verblijf in de eerste stad hield.

In hoeverre deze afstand geneutraliseerd zoude worden, door den waarborg aan de vijf mogendheden, bij het verdrag van Berlijn voor de opvolging van prins Christiaan gegeven, zal de tijd moeten leeren.

Producten-Handel.

Bij inschrijving verkocht:

Kakao. Den 15den dezer, van Plant. Concordia, 41 balen en van Plant. Caledonia twee derde, 27 dito à 24.26 cent.

Scheepvaart.

Uitgeklaard.

Den 15den dezer, de Eng. schoener *Surprise*, kapt. N. Barnwall, naar Demerary, lading: 40 vaten Suiker 59.723 pond.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Anna, kapt. B. Schil, adres bij M. D. Huidekoper. SLUIT *HEDEN*.

Anna Maria Wilhelmina, kapt. J. Jansen, adres bij J. H. Zaal.

Javaan, kapt. Eijlers, adres bij F. P. Bouguenon.

STAAT van de gevallen regens en der temperatuur van den 9n. tot den 15n. November 1856.

	gevallen regen. in millim.	uitgedampt. in millim.	Temperatuur. maxim.	minim.
Zondag 9	0	2.8	30,5	23.9
Maandag 10	0	3.5	30	23.7
Dingsdag 11	0	5.6	32.5	24
Woensdag 12	6.4	2.6	29,5	24
Donderdag 13	0	3.3	30.5	23.4
Vrijdag 14	33,1	2.5	30.2	23.5
Zaturdag 15	6.9	2.8	30,2	21,4
Totaal	43.4	23,1		

ADVERTENTIEN.

Gedrukt bij J. C. MULLER Az.